

Négy arannyal – Szegeden A Tiszában még van hal

Szakszervezeti néptáncgyüttesek minősítője

Mondhatni, a páros esztendő „fesztiválszünet” Szegeden, már ami a nemzetközi nagy folklórparádét illeti. Szerencsétlenség azonban a sors a néptáncdedelöket, s a megmérettetés izgalmaival együtt az amatörművészet — bízvást mondhatni, legnagyobb tömegbázisú — művelőit is, hogy a nemzetközi fesztiválok szünetesztendeiben hagyomány szerint sör kerül a szakszervezeti néptáncgyüttesek országos minősítőtárlkozójára Szegeden. A Szakszervezetek Országos Tanácsa, az Országos Közművelődési Központ és a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa rendezésében péntektől zajlott a VIII. országos minősítőtárlkozó, négy kiváló táncstudással rendelkező, a népművészet gyökereiből új és új hajtásokat fakasztó együttes részvételével. A dunai városi Vasas Táncgyüttes, a nyomdászok Gutenberg Táncgyüttese, a Somogy Táncgyüttes és a Szeged Táncgyüttes a táncszeretetnek és a népművészettel társított közösségi nevelőerőnek olyan példáját adja, amely szakmai szempontokból és a „köznap” érdeklődő aspektusából is elismerést érdemlő.

A hazai amatőr néptáncmozgalom egyik legkiválóbbja, a HVDSZ Bihari Táncgyüttes bár hiányzott — részvételük az utolsó pillanatokban külföldi útjuk miatt technikailag vált lehetetlenné —, a résztvevők mégis reprezentálták a „prof” szintű folklóreszportok sokszínű törekvéseinek legjobb erőit. Igazolhatja mindezt a szakmai zsűri döntése és a tapsokban, ünneplésben megnyilvánuló közönségvélekedés. Az önálló minősítőprogramok, ezúttal a Szegedi Nemzeti Színházban, most nemcsak az egymásra érthetően figyelő együttesek és a bírálók szeme előtt kerültek színpadra: új módon, szép számú nézősereg követte végig az összeállításokat. Így a koreográfiai párhuzamosan vizsgáltak, a táncstudás és a műsorok sodró lendülete együtt került mérlegre a zsűri és a közönség előtt. Vagyis, most első ízben a Novák Ferenc jeles koreográfus vezette zsűri a néptáncot mélysegeiben nem ismerő érdeklődők tapserejétől is óhatatlanul befolyásoltattak. Természetesen ez aligha jelentette azt, hogy

alapvetően ne a táncdialektusok színvonalas színvonalas elevenítése, a ritmika- és motívumpontosság, a koreográfiai szakmai értékeszerint ítélik ezzenek. Végére az összlátvány és minősítés aligha mond ellent egymásnak.

Minősítóbemutatóik alapján a négy résztvevő közül három együttes Arany I. fokozatot kapott: a dunai városi Vasas, a Somogy és a Szeged Táncgyüttes. A nyomdászok Gutenberg Táncgyüttese a III. fokozatot cserélte fel Arany II. minősítésre. A már megszokott, célravezető megoldással a — néptánc nevelkedett, döntően helybéli — közönség a legjobb koreográfiai összeállított színes-változatos gálaműsorral gazdagodva, őrizheti meg jó emlékezetében a szegedi minősítő találkozót. Az impozáns színházban ekképpen láthatta szombaton este, milyen színeket őriz a népzene-néptánc színes csokra. A Gutenberg moldvai csángó lakodalmasa és felenyedi táncai az értéktérmet új módozataival örvendeztetek, az eddig kevésbé reprodukált táncdialektusok

felfedéseként. A Somogy Táncgyüttes az eredeti motívumokból újraírt táncvariánsokkal egyénítette magát. A dunai városi Vasas Táncgyüttes hármas tagozódásban a hagyománytisztlet, a táncnyelvben kifejezhető örök emberi témák kifejezése, valamint az intellektuális erejű mozgásház vállalkozója. A hagyományörzésben élenjáró Szeged Táncgyüttes változatos koreográfiai, tömegekre sugárzó folklórseretete méltó módon jelzi: otthonra talál érzésekben, múlt folytonosságot képviselő szemléletben Csongrád megyében a néptáncművészet.

Oldott együttlétre, barátkozásra, szakmai tapasztalatcserére és minősítő megmérettetésre szolgált a mostani országos szakszervezeti néptáncatlákozó is. Az újszegedi Vigadóban rendezett szombat éjszakai táncház, a művészeti vezetők tanácskozása után úgy zárulhatott a találkozó: mulhatatlanul szükség van a néptáncmozgalom támogatására. Nélküle nemzeti mi-voltunkban lennénk szegényebbek.

B. P.

A nyomdászok Gutenberg Táncgyüttese

Verseghy kiadatlan írásai

Verseghy Ferenc kiadatlan írásainak harmadik kötetét jelentette meg a nevét viselő Szolnok megyei könyvtár. A mostani könyv annak a vállalkozásnak újabb eredménye, amely a város neves

szülöttének mindaddig feladatába merült munkáit igyekszik közkinccsá tenni. A terjedelmes életmű kéziratban maradt írásait az ország különböző könyvtáraiból és levéltáraiból gyűjtötték össze.

Horgászok a klinikák előtt — a Tiszán

A „harcsakirály”

Némi utánjárással megtudtam: a szegedi horgász-körökben *Mojzes Lajos* a harcsakirály; ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy évente több száz kilót fog vizeink legnagyobb halából. Rekordharcsája húsz kilón fölüli; a két-három kilósak pedig praxisában mindennaposak. — Megkértem hát: vinne el magával egy harcsakirándulásra.

... Hajnalban indultunk, fél hátkor már javában hasította a csónak orra a vizet.

— Fölme gyünk jó tíz kilométert, a Maros-torok fölé — mondta *Mojzes Lajos*, s közben bemutatta harcsázó felszerelését. A jó harcsázószerelék eszerint áll egy viszonylag rövid, de kemény botból, és egy nagyméretű, jó minőségű orsóból (*Mojzes* a „B speciál” elnevezésű, kiváló műszert használja, melynek számtalan egyéb erőnye közt a legfontosabb tulajdonsága, hogy nem csavarja a zsinórt). Az orsóra legalább ötvenes zsinórt érdemes fölcsévélni, de nem baj, ha csak vastagabb van. Az egész szerszám legfontosabb része a horog hegye — mondta a nagy harcsafogó, s hozzátette: ha a horoghegy nincs tühegyesre reszelve, akkor nem üti át a hal kemény szájpádlását, ez esetben pedig jobb, ha eleve el sem indulunk, legalább is harcsázni. Az ólom végszereléként legyen felkötve; kapásjelző nem kell. Ennyi. — Csakiként lóbogarat és nadályt célszerű használni. Beszerzésük érdekében olykor föl kell értük ásni másfél hektárt, de az eredmény bőven megéri a fáradságot... — S, hogy mikor eszik a harcsa? Általában éjjeli ragadozó, de *Mojzes Lajos* a szűnyogokat nem szereti, ezért csak nappal harcsázik. Fényképek tanúsította eredményei önmagukért beszélnek.

... Közben megérkeztünk a tethelyre, tükörsima vizű kanyarba. — Tíz méteres vízen vagyunk, a fenék itt kemény márga — mondta a horgász. A Nap még az ártéri erdő mögött volt, vízbe csúszott, óriás fák ágcsontjai meredeztek a gözlgő víz alól, feketén.

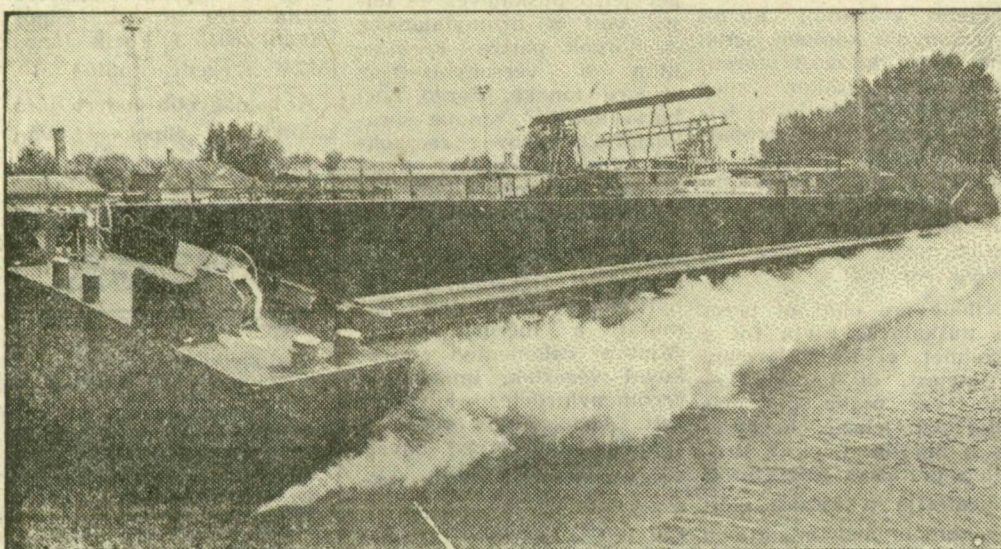
Az első kapás: megrezdült, megrengett a botvég, s a bevágás után visszadobandó, harminc centis harcsakölyök keveredett felszínre. (A kigyó mozgása, szívós nadály pedig kibújt a kopoltyúján.) Szája sarkában akadt meg a horog, baj nélkül úszta meg a találkozást. Éppúgy, mint a többi, négy-öt előreálló bajszú, nagy fejű, apró harcsa. Mind nadályra jöttek, a lóbogarat békén hagyták. — Tegnap éppen fordítva volt — mondta *Mojzes Lajos*, és már szedelőzködni kezdtünk, mikor az egyik botvég szépen meghajlott, s úgy maradt. Bevágás, a zsinór ferdén kifut, kerepel az orsó, szaggatottan húz a hal (lám, ilyenkor jó a „B speciál”), már itt van a csónak mellett, de még lenn a mélyben, merőlegesen mutat vízre a zsinór... Aztán néhány buborék, s még mielőtt a horgonykötél közelébe keveredhetne a hal, *Mojzes* már emeli is fölfelé... Immár a szákból, a csónakban csapkod a márványos rajzú, jó kettes harcsa, és... Hasa kemény, szinte zörögnek benne valamik: — Rák, mondta *Mojzes*, miközben kioperálta a horgot a hal szája sarkából —, megeszik ez mindent, amihez hozzájut... — Ezek után fölszedtük a horgonyt, s visszaúton, nagyon beszűkült fantáziával, kizárólag a rántott harcsáról és kapcsolt részeiből tudtunk már csak beszélni.

szonylag „jóindulatú”. ön azért nem tűnik föl hiányuk, tisztulásra hajlamos lötytyök. mert nem annyira feltűnőek. A Maros dugószerűen érkező ipari szennyanyagai viszont halott vizet hagynak maguk után.

Miféle károsodást okoznak a szennyvizek? Mindenekelőtt elpusztítják a halak táplálékául szolgáló alsóbbrendű élőlényeket. Klasszikus példaként a tiszatorkolatig, látva láthatja mekkora a különbség a Maros sűrű-barna, és a Tisza áttetsző-szöke vize között. A szegedi, főként kommunális és élelmiszeripari eredetű szennyvizek egyébként vi-

F. Cs.

Vízre bocsátás Tápén

Az idén a Mahart hat, 1800 tonnás barked szállít csehszlovák megrendelésre. Közülük négyet Dunaharasziban szerelnek össze, kettő pedig teljes egészében a tápéi hajójavítóban készült. A másodikat — határ időre — tegnap bocsátották vízre Tápén. S ami még hozzá tartozik az eseményhez: Bodó Károly sályamester számára ez volt az utolsó vízre bocsátás, hisz 33 éves szolgálat után hamarosan nyugdíjba vonul.